

12 państw UE uruchamia krajową klauzulę wyjścia w celu zwiększenia wydatków na obronność

Bruksela, maj 2025 r. – W obliczu narastającego zagrożenia dla bezpieczeństwa Europy, 12 państw członkowskich Unii Europejskiej zwróciło się do Komisji Europejskiej o uruchomienie krajowej klauzuli wyjścia w ramach paktu stabilności i wzrostu. Celem tego działania jest umożliwienie zwiększenia inwestycji w obronność bez naruszania unijnych reguł fiskalnych.

Wnioski złożyły: Belgia, Dania, Estonia, Finlandia, Niemcy, Grecja, Węgry, Łotwa, Polska, Portugalia, Słowacja i Słowenia. Jak podaje Komisja, kolejne państwa rozważają podobny krok.

Krajowa klauzula wyjścia jest elementem pakietu ReArm Europe Plan/Readiness 2030, ogłoszonego w marcu 2025 r., który ma na celu zwiększenie gotowości obronnej Europy poprzez ułatwienie państwom członkowskim finansowania niezbędnych inwestycji. Klauzula pozwala na tymczasowe odejście od zatwierdzonych ścieżek wydatkowych, oferując elastyczność w obliczu „wyjątkowych okoliczności”, takich jak wojna Rosji przeciwko Ukrainie.

"UE robi dziś decydujący krok naprzód w zwiększaniu swoich wydatków na obronność. Już 12 państw członkowskich skorzystało z tej możliwości. Komisja będzie wspierać ten proces, dbając jednocześnie o stabilność finansów publicznych." – podkreślił Valdis Dombrovskis, komisarz ds. gospodarki i wdrażania polityk UE.

Kluczowe założenia krajowej klauzuli wyjścia:

Dodatkowe wydatki na obronność mogą wynosić do 1,5% PKB rocznie do 2028 r.

Komisja oceni wnioski i przedstawi Radzie zalecenia w ramach wiosennego pakietu semestru europejskiego.

Rada UE będzie miała miesiąc na decyzję w sprawie każdego wniosku.

Uruchomienie klauzuli może być również łączone z nowym unijnym instrumentem finansowym – pożyczką SAFE – z którego środki mają sięgnąć do 150 miliardów euro. Oba mechanizmy mają wspólnie stanowić fundament dla europejskiego bezpieczeństwa i niezależności przemysłowej w obszarze obronności.